

Çoklukla Övünme Fayda Getirmez
اَلْهَيكُمُ
التَّكَاثُرُ
15; - حَتَّى
زُرْتُمُ
الْمَقَابِرَ
14; "Çoklukla Övünme sizi, kabirlere varıncaya (Ölünceye) kadar oyaladı." (Tekâsür, 102/1-2) Tekâsür, çokluk ve çoklukla Övünme demektir. Biz çoğuz; hayır, siz değil biz çoğuz diye birbirleriyle çokluk yarışına girmek, çoklukla Övünme, dünyada insanların çoğru kere kapıldığı ve aldandığı bir hâldir. Ancak burada dikkatimizi çeken husus, çokluğun bizzat kendisinin kötü olduğu değildir. Zira çokluğu ile yarışılacak şeyler de vardır. Hayır, güzel ameller, ilim bunlardan bazıları olup, bu gibi şeyler müminlerin yarışması tavsiye edilen güzel olgulardır. Fakat bunların çokluğu ile de böbürlenmek ve gurlanmak kötülenmiştir. Amellerde Önemli olan miktar değil, samimiyettir, kemiyet değil keyfiyettir. Kur’an-ı Kerim’ın pek çok ayetinde, insanların mal ve evlat çokluğuna düşünüğün kendilerini felâkete sürüklediğine dikkat çekilir. Bunlarla Övünmenin insanı aslî vazifelerinden uzaklaştırdığı, Allah’ı zikre, şükre, O’nu hakkıyla bilmeye, azamet ve kudretini düşünmeye, O’na itaat ve ibadet etmeye engel olduğu anlatılır. Üstelik Övünmenin âhirette hiçbir işe yaramayacağı, aksine azabı artıracak bir günah olduğu gerçeği bütün açıklığıyla ortaya konulur. Aslına bakılırsa insanın sahip olduğu zenginlik ve servet, oğullar ve torunlar dünya hayatının birer süsüdür. Şüphesiz mal ve servette güzellikler ve faydalar vardır; oğullar insan için güç ve kuvvet belirtisidir. Fakat nasıl dünyanın bütün güzellikleri geçici ise bunlar da geçicidir. Bunlara kapılıp kalmamak gerekir. Buna karşın insanın bu kısa dünya hayatında işlediği güzel amellerin sevabı ise sürekli olup âhiret mutluluğuna vesilesidir. Bu yüzden ashab-ı kiram çok mal edinmekten ve çokluk ile Övünmekten şiddetle kaçınmış, elindekini infak etmiş ve zaruri olan ile yetinmiştir. Gerçekten de edinilen mal miktarı arttıça, insanın sorumluluğu da artmaktadır. Bu sebeple dinimizde, malın, mülkün ve çocukların çokluğuyla Öğünme yerine, iyi ve güzel işleri çoğaltmak, sevabı kalıcı olan işler yapmak tavsiye edilmiştir. Çünkü dünyadaki mal ve servet, insanın elindeki her şey zamanı geldiğinde tükenmeye ve yok olmaya mahûmdur. Allah’ın hoşnutluğunu kazanmak için yapılan güzel işlerin hayrı ve sevabı ise kalıcıdır. Nitekim bu durum bir ayette şu şekilde tasvir edilmektedir: مَا
عِنْدَكُمْ
يَنْفَدُ
وَمَا عِنْدَ
اللهِ بَاقٍ
وَلَنَجْزِيَنَّ
الَّذِينَ

صَبَرُوا
اَجْرَهُمْ
بِاَحْسَنِ
مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ
“Sizin yanınızdaki tükenir, Allah katında olan ise kalıcıdır. Elbette sabredenlere,
yapmakta olduklarının en güzeliyle mükâfatlarını vereceğiz.” (Nahl, 16/96)
Öyleyse akl-ı selim sahibi Müslüman geçici olanlara değil, baki ve
ebedî olana, dünyada ve ahirette faydası dokunacak şeylere mesaisini sarf etmelidir.
Kitabımız bir taraftan bu gerçeklere dikkat çekerken, diğer taraftan bu kitabı
herkesten daha iyi anlayan ve hayat tarzıyla bizlere örnek olan Peygamber Efendimiz de, bir
kimse öldüğünde onun dünyada bırakacakları ile âhirete
götüreceklerinin neler olduğunu bize bildirmiş, önem vermemiz gereken şeylerin
neler olduğunu açıklamıştır. Bu sebeple, Peygamberimiz, konuyu âdetay
canlandırarak şöyle buyurmuştur. يتْبعُ
الميْتَ
ثلاثَةٌ:
أهلُهُ
ومالُه
وعمَلُه،
فيرْجِع
اثنانِ
ويبْقَى
واحِدٌ: يرجعُ
أهلُهُ
ومالُهُ،
ويبقَى
عملُهُ “Ölüyü (kabre kadar)
üç şey takip eder: Çoluk-çocuğu, malı ve ameli. Bunlardan ikisi
döner, biri kalır. Çoluk-çocuğu ve malı döner, ameli (kendisiyle)
kalır.”Buhârî, Rikak 42; Müslim, Zühd 5. Ayrıca bk.Tirmizî,
Zühd 46; Nesâî, Cenâiz 52 Ölen kimseyi üç şeyin takip
ettiğini, yani kabrine kadar gittiğini, bunların da o kişinin yakınları, malı ve iyi ya da
kötü işleri, davranışları olduğunu söylemiş, bunlardan ilk ikisinin kabrin
kapısından geri döndüğünü,
üçüncüsünün yani âhirette mükâfat veya
ceza görmesine sebep olacak iş ve davranışlarının ise ölenle birlikte kaldığını
bildirmiştir. Bu kısa hayatta geçici ve boş şeylerle oyalanma yerine, kalıcı, huzur verecek
ve Allah’n hoşnutluğunu kazandıracak şeylerle meşgul olmak daha doğru bir davranış
olmalıdır. Akıllı kimse kendisine faydası dokunmayanı değil, faydalı olanı, geçici olanı değil
ebedî olanı tercih etmelidir. İslam büyüklerinin güzeliyle hat ile yazıp
duvarlarına astıkları ve her baktıklarında ibret aldıkları bir levha vardır. Bu levhada “
Hiç” yazmaktadır. Gerçekten iyi düşünüldüğü
zaman dünyanın aldatıcı menfaatlerinin bir zaman sonra kocaman bir
“hiç” olduğu görülecektir. Doç. Dr. Ömer
YILMAZ

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)